

УДК
378.16:
687.02

ОКСАНА ВОДЗІНСЬКА, ЛАРИСА БІЛОЦЬКА,
СВІТЛАНА ЛОЗОВЕНКО
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

ДОСВІД СТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА З ФАХОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета. Теоретичне обґрунтування, розробка та апробація методики створення сучасного навчального посібника для студентів, які навчаються за спеціальністю Технології легкої промисловості.

Ключові слова: інтерактивний зміст, інфографіка, відеоматеріали, QR-код, online-посилання.

Постановка завдання. Електронний підручник – комп’ютерний, програмний та педагогічний засіб, який дозволяє представити інформацію у новій формі та доповнити друковані видання. Він призначений для індивідуального навчання та перевірки рівня засвоєння знань [1]. Наразі розробка електронного підручника є досить актуальним напрямком у розвитку IT-технологій, спрямованим допомогти викладачу та студенту під час освітнього процесу. Відомо про розроблені електронні підручники із загальноосвітніх дисциплін для початкової та середньої школи [2], проте сучасні електронні підручники чи посібники із вузько спеціалізованих фахових дисциплін для системи вищої освіти відсутні у багатьох галузях знань.

Методи досліджень. Для досягнення результату в процесі роботи використано методи аналізу та синтезу, узагальнення інформації, класифікації, застосовано метод опису для відображення особливостей сучасного швейного виробництва на основі діючих підприємств індустрії моди.

Результати досліджень. Розробка сучасного підручника – досить трудомісткий процес, який може бути виконаний лише досвідченим викладачем-дослідником з багаторічним досвідом викладання своєї дисципліни. Колективом авторів проведено аналіз результатів апробації своїх

попередніх видань [3-5] в процесі викладання фахових дисциплін та сформульовано задачу отримати конкретний продукт, який дозволить:

- підвищити мотивацію здобувачів вищої освіти в отриманні нових знань;

- підвищити продуктивність праці викладача;
- диджиталізувати освіту в умовах online навчання;
- надати зручні інструменти для вивчення дисципліни;
- надати умови для самостійної роботи студентів;
- представити новітню інформацію з дисципліни.

В процесі роботи над навчальним посібником авторами було застосовано методику створення сучасного електронного підручника, яка передбачає виконання низки послідовних взаємопов'язаних етапів:

- визначення мети та задач роботи (наприклад, для вивчення дисципліни в цілому або для опанування певних розділів курсу, або як лабораторний практикум з практичними завданнями та довідковою інформацією тощо);

- розробка структури підручника (виділення основної тематики, позначення другорядних моментів, встановлення зв'язку між розділами);

- розробка змісту по розділах і темах (включає вибір рисунків, відеоматеріалів, табличних даних, елементів інфографіки тощо). Найдоцільніше залучати на цьому рівні різні компоненти мультимедійних технологій (гіпертекст, анімацію, звук, графіку, відеозображення тощо), щоб максимально активізувати пізнавальну діяльність студента, підвищити зорову та емоційну пам'ять, його пізнавальний інтерес та мотивацію до навчання);

- апробація результатів роботи в умовах реального освітнього процесу, бажано серед колег-викладачів;

- коригування змісту підручника після апробації.

Результатом роботи є розроблений та виданий сучасний навчальний посібник з фахової дисципліни Технології швейних виробів [6], який має низку переваг та суттєвих відмінностей від аналогічних видань:

- легке сприйняття великого обсягу текстового матеріалу за рахунок структурованого представлення інформації, застосування інфографіки та піктограм, «розбавлення» тексту рисунками, схемами, таблицями, виділення інформації шрифтами та кольором (рис. 1а, 1б, 1в);

- можливість перегляду ретельно підібраних відеоматеріалів за обраною тематикою через застосування системи QR-кодів (для друкованого видання) або електронних посилань (для електронного варіанту, рис. 1в);

- швидкий пошук інформації через активний електронний зміст;
- легкий доступ до матеріалів з будь-яких гаджетів;

- можливість індивідуального підходу за рахунок дистанційного навчання та доступу до інформації у будь-який час;
- наявність довідкової інформації та документації з діючих підприємств галузі;
- можливість самоперевірки рівня засвоєння знань за рахунок наявності питань до кожного розділу та тестових завдань.

Рис. 1.4. Технологія виготовлення на ністильовані матеріали з використанням САПР

Багатоматеріальні або комбіновані – це розкладки, які складаються з 2, 2.5, 3, 3.5 та більше компонентів певного кольору, крім того, кількість компонентів у розкладці залежить від асортименту (рис. 2.36).

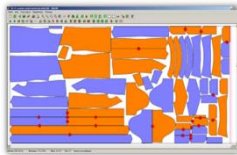
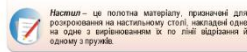

Рис. 2.36. Двоколірний розкладка знаєд, виготовляється методом САПР

Розкладку виконують з урахуванням способу настилення матеріалу на стіл.

У промисловості використовують три способи настилення матеріалу (рис. 1.17).

Рис. 1.1. Структура сесія технологічного процесу підготовки матеріалу до розкрою

Структура сесія технологічного процесу підготовки матеріалу до розкрою представлена на рис. 3.2. У підготовочному етапі може виконуватися операція розкладки лекал в натуральному вигляді та оброблення паперу, якщо папуля САПР, екранізаційному етапі.

Рис. 3.2. Структура сесія технологічного процесу підготовки матеріалу до розкрою

Рис. 4. Універсальний шаблон автоматично генерованих QR-кодів

3.4. Зберігання прошивних та розроблених матеріалів

Прошивні та розроблені матеріали в рулонах направляють на склад для накопичення та подальшого підбору у настиль. Застосування таких складів на швейних підприємствах викликає необхідність мати достатню кількість матеріалу, щоб вибрати для одного настилю матеріал однакової ширини, рисунку і приблизно однакових фізико-

60

96

113

Рис. 1. Фрагменти розробленого навчального посібника: а, б – інфографіка та рисунки; в – QR-коди та посилання на відеоматеріали

Запропонований навчальний посібник призначений для студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 182 Технології легкої промисловості. Зміст підручника відповідає змісту Освітньої програми Конструювання та технології швейних виробів. Посібник може бути корисним студентам, які навчаються за освітніми

програмами Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості, Індустрія моди, а також за спеціальністю 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), інженерно-технічним працівникам галузі індустрії моди.

Наразі розроблений навчальний посібник проходить апробацію в умовах реального освітнього процесу при викладанні дисципліни Технології швейних виробів (змістовий модуль 1) студентам-бакалаврам третього курсу навчання та під час виконання розділів дипломного проекту здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Висновок

1. Розроблено навчальний посібник, який дає змогу підвищити якість освітнього процесу та продуктивність праці викладача, розвинути інформаційну культуру студентів, підвищити рівень креативності їх мислення.

2. Перспективою подальшої роботи у цьому напрямку є створення сучасного електронного підручника для підготовки студентів з фахової дисципліни, який би додатково забезпечував елементи віртуальної реальності, високу ступінь інтерактивності, наявність «живих» лекцій, а також підключений спеціалізований словник термінів за обраною тематикою.

Література

1. Вембер В. П. Роль та місце електронного підручника в навчально-методичному комплекті з навчального предмета для загальноосвітньої школи // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / за ред. С. Д. Максименка. Т. VIII, вип. 6. Київ, 2009. С. 43–51.
2. Інститут модернізації змісту освіти. Електронні версії підручників. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/1-klas/1-ukraska-mova-bukvar-1-klas/> (дата звернення: 26.09.2023).
3. Основи технологій експериментального та підготовчо-розкрійного виробництва: навч. посіб. / Березненко С. М., Водзінська О. І., Білоцька Л. Б., Донченко С. В. Київ : КНУТД, 2017. 171 с.
4. Технології волого-теплового оброблення, клейових, зварних з'єднувань та хімізації у швейній галузі : навч. посіб. / Березненко С. М., Водзінська О. І., Білоцька Л. Б., Донченко С. В. Київ : КНУТД, 2020. 303 с. URL:
5. Ниткові з'єднання швейних виробів : навч. посіб. / Бакан Л. А., Білоцька Л. Б., Лозовенко С. Ю., Полька Т. О. Ч. 1. Київ : КНУТД, 2017. 212 с. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/9436>
6. Технології експериментального та підготовчо-розкрійного виробництва швейної галузі : навч. посіб. / Березненко С. М., Водзінська О. І., Білоцька Л. Б., Лозовенко С. Ю. Київ: КНУТД, 2023. 340 с. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/24485>